

2009-05-27

- Närvarande:** Ulf Hallström, Sjöfartsverket, ordförande
Anders Jönsson, Sjöräddningssällskapet
Örjan Martinsson, Kustbevakningen
Arild Winge, Viamare After Sales AB
Göran Petersson, Försvarsmakten/HKV (endast 26/5)
Hans Reschke, SOS Alarm AB
Kristian Zander, Rikspolisstyrelsen
Christer Waldegren, Sjöfartsverket
Susanne Degerstedt, Sjöfartsverket, sekreterare
- Frånvarande:** Marcus Cato, SKL
Per-Åke Nilsson, SoS
Johan Gert, MSB
Bengt-Olov Hammarlöf, ARCC
Lasse Widell, Sjöfartsverket

Protokoll från sammanträde nr 104 med Centrala Samrådsgruppen för Sjö- och flygräddning (CSSF)

Tid: Den 26-27 maj 2009

Plats: Arkö Kursgård, Arkösund

Dagordning

1. Mötets öppnande

Ordföranden Ulf Hallström hälsade deltagarna välkomna till det för honom sista mötet i CSSF-gruppen.

2. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes med tillägg av punkterna 6 g) till och med 6 k).

3. Genomgång och godkännande av föregående protokoll

Föregående protokoll godkändes.

4. Sjö- och flygräddningen i Sjöfartsverket - ett framtidsperspektiv

Sjöfartsverket gavs i ett regeringsuppdrag uppdraget att integrera sjö- och flygräddningen inom Sjöfartsverket. Ett projekt startades och projektarbetet har genomförts tillsammans med en konsultfirma. Projektet är idag avslutat. Tidigare i mars har en rapport inlämnats till Näringsdepartementet, vilken beskriver hur sammanslagningen avses genomföras.

I projektets styrgrupp har man beslutat att tre av de huvudområden som projektgruppen föreslagit skall vidareutvecklas. Dessa områden är organisation, målinriktning och effektivisering. Det är även beslutat att en gemensam chef, en driftledare på MRCC och en driftledare på ARCC ska tillsättas.

Påtalades vikten av att en eventuellt ny sjö- och flygräddningscentral (civil räddningscentral) inte placeras inom ett militärt område. En civil byggnad på ett civilt område kan förses med Röda Korsets symbol och på så sätt skyddas från militära angrepp. Denna symbol är verkningslös inom ett militärt område.

SSRS uppfattning är att det ska finnas en speciell sjöräddningsgrupp inom Sjöfartsverket. Sjøräddningsgruppen bör ha ett övergripande ansvar för sjö- och flygräddningen samt ha befogenheten och beslutanderätt.

5. Information om nytt regeringsuppdrag

Det har påbörjats ett samarbete för att vidareutveckla sjö- och flygräddningssamarbetet i Östersjöregionen.

Sjöfartsverket har fått ett regeringsuppdrag (Regeringsbeslut N2009/4183/TR) som går ut på att ta ett initiativ till ett fördjupat sjö- och flygräddningssamarbete mellan länderna i Östersjöregionen och i västerhavet med särskild inriktning på övningsverksamhet, resurssamordning, utbildning och teknisk utveckling i syfte att stärka förmågan att genomföra sjö- och flygräddningsinsatser. Sjöfartsverket skall samråda med Transportstyrelsen och övriga samverkande myndigheter vilket kommer att ske genom CSSF-gruppen

Påtalades från KBV att MSB skulle kunna vara en kontaktpunkt/koordinator vad gäller dialogen mot EU och syndikaten. MSB borde kunna bistå med kunskaper vad gäller processen med anslagsäskande mot EU.

6. Informations- och diskussionspunkter

a) Info om nytt PM ang. internationella SAR-övningar/SjöV

Ulf Hallström informerade kort om PM, vilket bifogas protokollet i papperskopia.

PM beskriver de olika övningsverksamheterna samt beskriver tankegångar och inriktning för framtiden.

Nästa Bold Mercy-övning kommer att genomföras nästa år (2010) i Kattegatt/Skagerrak. Sverige och Norge anser att denna bör ersättas för deras del med en annan övning där förhoppningsvis även Danmark kan delta.

SSRS anser att man självklart bör satsa på samverkan och samarbete genom multilaterala övningar som grundar sig på det samarbete som håller på att utvecklas genom etableringen av SAR-syndikat.

b) SAREX-övningar/SSRS

Kraven på samverkan och på snabbare teknik ökar snabbt. Dagens SAREX-övningar är alldeles för stora. Till SAREX-Bornholm kommer resurser från alla Östersjöländer. Danmark har värdskapet för denna övning.

SSRS förslag är att via syndikaten se till att det blir en SAREX-syd, SAREX-nord, SAREX-ost, och en SAREX-väst istället.

Syndikatresonemanget bygger på att som ett första steg driva detta genom övningsverksamhet.

SAREX är en övningsform som riktar sig till besättningarna ombord på enheterna och inte till ledningsfunktionerna. Det är dock viktigt att samtliga funktioner får möjligheter att öva tillsammans. Likaså är det också viktigt att engelska språket används under dessa övningar, så att besättningarna får möjlighet att träna detta.

SSRS föreslår att Sverige tar initiativet till att genomföra den första syndikatövningen inom SAREX-konceptet. Spaning och sökmönster samt någon mindre räddningsinsats är något som man skulle kunna bygga en syndikatövning på. Kommunikation mellan enheter/ledning är en annan viktig del att öva på. Även den nätverksskapande och sociala delen är viktig del.

Sjöfartsverket påtalade att man kan kopiera SAREX-Bornholm-konceptet och anpassa denna till något annat område som bestäms genom det multilaterala samarbetet som nu sker genom etableringen av SAR-

syndikaten och där just övningsverksamheten är av stor vikt. Viktigt att hela planeringsfasen inför en sådan övning sker i samverkan med samtliga syndikatländer och att syfte och mål för övningen arbetas fram gemensamt.

c) Statistikuppgifter - antal räddare per år/SSRS

SSRS påtalade vikten av att även redovisa antalet räddade personer per år, istället för att bara redovisa hur många som omkommit. Detta nya sätt att redovisa bör ske fr.o.m. 2010. Man bör även redovisa hur många som är skadade av de som är räddade.

Det är också viktigt att man i samverkan kommer fram till gemensamma definitioner kring statistikuppgifterna och dess underlag.

Beslutades att Sjöfartsverket undersöker hur man rent statistiskt kan ta fram hur många personer som blir räddade, samt att även ta fram underlag för att komma till rätta med antalet räddade och skadade.

d) Rapportering av vattenrelaterade räddningsinsatser/SSRS

Idag rapporteras fritidsbåtsolyckor på statligtvatten. "Nära-situationer" rapporteras inte. SSRS anser att vattenrelaterade räddningsinsatser ska rapporteras på allt vatten.

SSRS driver frågan i statistikgruppen och i Sjösäkerhetsrådet

e) Info ang. verksamhetsrapport över 112 för 2008/SOS Alarm

Hans Reschke informerade om verksamhetsrapporten. Rapporten delades ut under mötet och bifogas i papperskopia till protokollet.

Informationen kring nödnumret har inte riktigt nått ut till alla och t.ex. svaga grupper i samhället behöver få mer information om detta.

Under 2008 inkom 3,5 milj. anrop till 112. Mindre än hälften av dessa larm genererar i en insats - ca. 1,2 milj.

SOS Alarm ser det som mycket angeläget att delta i olika forum, såsom t.ex. CSSF och få information sjöräddning och kunna sprida informationen vidare inom egen organisation i utbildningssyfte.

2008 genomfördes ett stort teknikbyte innebärande bl.a. att centralerna är ihopkopplade och att redundansen då är säkrad.

MRCC deltar i utbildningen för larmoperatörerna inom SOS Alarm.

f) Info ang. helikopterutredningen/SjöV

Ulf Hallström informerade om ett diskussionsmöte med Näringsdepartementet beträffande helikopterutredningens betänkande och de förslag till uppdrag som kommer att ges till Sjöfartsverket.

Förslagen kommer att diskuteras i en hearing i regeringskansliet under juni månad med berörda myndigheter. Resultatet av denna hearing ska ge underlag till uppdrag till myndigheterna.

g) IAMSAR - uppdatering/SjöV

Christer Waldegren informerade om Volym 3, som är en handbok/uppslagsverk, och som bör finnas i de svenska sjöräddningsenheterna. CSS-ledamöterna har fått ett frågeformulär om hur denna bör uppdateras.

h) Program för sjöräddning/SjöV

HERS:en är ersatt av dels den svenska översättningen av IAMSAR Volym 3 och dels det Svenska Programmet för Sjøräddningstjänsten. Volym 3 uppdateras kontinuerligt. Denna finns på Sjöfartsverkets hemsida för nedladdning.

Även Svenskt Program för Sjøräddningstjänsten kan nås via Sjöfartsverkets hemsida.

i) Hypotermi/SjöV

Socialstyrelsen har ställt frågan beträffande tillgång till hypotermiutrustning inom sjöräddningen.

Tillgången på hypotermiutrustning ute på sjöräddningsenheterna är skiftande. En del enheter har bl.a. hypotermifiltar.

SAR-G-ansvariga inom Sjöfartsverket ska uppmanas att kontakta Socialstyrelsen beträffande hypotermiutrustning. Till nästa CSSF-möte bör även en inventering av hypotermiutrustning i sjöräddningsenheterna ha genomförts.

j) Helikopterläget inom Försvarmakten

Göran Petersson informerade om helikopterläget inom Försvarmakten.

Hkp 4 (Vertol) finns f.n. i malpåse. Totalt finns 13 st. kvar. Av dessa är 8 st. OK och kan iordningsställas (inga är dock direkt flygfärdiga och inga

flygfärdiga besättningar finns) och 5 st. finns vilande. Utredning pågår om att förlänga systemet med Hkp 4 + besättningar.

Hkp 14 är försenad och kommer att bli operativt först 2018 och då med 18 st. Det finns ingen tillgänglig idag.

Hkp 10 (Superpuma) - 4 st. står i FRÄD i Kallax. Dessa helikoptrar får inte flyga över vatten (flottörerna är borttagna). Två stycken Hkp 10 byggs om för tjänstgöring i Afghanistan.

Hkp 15 (liten) är inte direkt lämpad för räddningsuppgifter.

Tillgängliga resurser från Försvarsmakten idag är således 4 st. Hkp 10 inkl. besättningar med stationering i Kallax. Dessa har 24 timmars beredskap samt två timmars flygtid till Stockholmsområdet.

Denna beredskap upphör andra kvartalet 2010. FM har en förfrågan hos SjöV om att därefter upprätthålla FRÄD för FM i Kallax.

k) Polishelikopter

Kristian Zander informerade om polisens utredning beträffande polisens helikoptrar.

Polisens helikoptrar deltar i ca 400 fall/år. Svensk polis behöver en transporthelikopter för transport av bl.a. insatsstyrkan, piket och bombrobot. Kostnad för denna är ca. 150 milj.kr.

Polisen förfogar idag över sex st. helikoptrar. Bedömningen är att man har behov av sju stycken. Dagens utrustning är 7-8 år gammal - ny utrustning behövs. En av de sex helikoptrarna har vinsch och besättningen är tränad för detta (ej ytbärgare). Den är stationerad i Boden

7. Ny ordförande i CSSF

Då Ulf Hallström går i pension den 1 juli 2009 har Sjöfartsverket utsett Christer Waldegren till ny ordförande i CSSF.

8. Övriga frågor

Arild Winge och SSRS tackade för många års arbete tillsammans i CSS.

9. Nästa möte

Onsdagen den 2 december 2009 i SSRS lokaler i Långedrag/Göteborg kl. 10-16.

10. Avslutning

Ordföranden tackade deltagarna för ett bra möte med givande diskussioner.

Vid protokollet:

Susanne Degerstedt

Justeras:

Ulf Hallström